

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Dinar. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inzerat na pol strani 400 D. na 1/4 strani 200 D, na 1/2 strani 100 D, na 3/4 strani 65 D, na 1/8 strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 par, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje Viljem Rohrman.
Založba Kmetijske družbe za Slovenijo. — Tisk J. Blasnika nasleda.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz •Kmetovalca• so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 23. Ljubljana, 15. decembra 1924. Letnik XLI.

Obseg: Modra galica za l. 1925. — Kamen. — namesto dobre zemlje. — Tat na dvorišču. — Domača in ameriška turščica. — Namakanje semenskega krompirja. — Priskrba travnega in detelnega semena. — K pridelovanju fižola. — Kako se izplača pridelovanje žita v radovljiškem okraju. — Globoka jesenska in spomladanska kop. — Kaj nas vinogradnike uči letošnja neugodna vinska letina. — Davčne olajšave pri zemljariji zaradi uim. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Inserati.

Modra galica za l. 1925.

Potrebno modro galico bo družba svojim članom tudi to pot priskrbela, in sicer najboljše kakovosti in po čim najugodnejši ceni. Kmetijska družba deluje že nekaj časa na tem in stoji z, raznimi tvrdkami inozemstva v stikih.

Kakor doslej bo imela tudi zanaprej pred očmi predvsem interese naših vinogradnikov in jim bo skušala dobaviti najčistejše in najboljše blago. To poudarjamo zaradi tega, ker se danes kupčuje pri vsesplošni konkurenci tudi z galico nižje kakovosti, ki je seveda manj vredna in manj učinkovita. Mnogi vinogradniki so se tudi letos lahko prepričali na lastni koži, da je slaba galica najdražja galica, kajti po mnogih vinogradih je bil uspeh škropljenja tudi zaradi tega tako malo izdaten, ker je bila galica slaba.

Opozarjamo vnovič svoje člane, da se pri tej kupčiji drže Kmetijske družbe, ki je imela odnekad glavno skrb in mnogo truda, da je priskrbovala svojim članom najboljšo galico in po razmeroma najugodnejši ceni.

Ako družba ni začela že dosedaj nabirati naročnikov za modro galico, tiči vzrok edinole v tem, ker še ni bilo mogoče skleniti nobene končne kupčije z eno ali drugo tvrdko. Zgodilo se bo pa to v kratkem času, nakar se bo začelo takoj nabirati naročnike po kmetijskih podružnicah.

Družba je dobila v zadnjem času že od več strani vprašanja zaradi priskrbe modre galice. Vsem

interesentom in sploh vsem našim vinogradnikom naj služijo te vrstice v vednost in ravnanje.

Slednjič navajamo še to, da je neka Zveza kmetijskih podružnic oddajala modro galico pod imenom „družbene galice“ in da so se člani pritoževali zaradi slabše kakovosti te galice. Opozarjamo na to, da ta galica ni bila družbena in da se je to ime le izposodilo v kupčijske svrhe.

Kamen — namesto dobre zemlje.

Naša njivska tla so po mnogih krajih kamenita. Namesto samo čiste zemlje imamo mestoma kamen, ki otežkuje vse obdelovanje in znižuje močno vse pridelke. Kjer gleda kamen iz zemlje, tam ne zraste nič. Tako se pogubi veliko prostora, ki nič ne nese, od katerega je treba pa le davek plačevati. Ali ni škoda za tako izgubo, ki jo trpimo od leta do leta po njivah in drugih kamnitih zemljiščih?

Povsod, kjer se da kamen z uspehom trebiti, naj se odpravlja iz njiv tako dolgo, dokler se ga popolnoma ne iznebimo. Posebno v takih letih, kakor je letošnja jesen, je zlata prilika, da čistimo svoje njive od nadležnega kamena. V pre mnogih legah bi se dala na ta način izdatno dvigniti rodovitnost in sploh vrednost zemljišč.

Mnogo dobrega so storili v tem pogledu že naši predniki, ki so po kamnitih krajih otrébili in očistili že veliko zemlje od kamena. Vendar nas čaka še vsepolno takega dela. Naša kraška tla po Doljen-

skem, v Suhikrajini, v Belokrajini itd. so polna kamnitih leg, ki se dajo mestoma prav lahko očistiti od kamenja.

Mnogo je pa tudi takih leg, kjer se ne da nič pametnega započeti. Po takih legah je pomanjkanje njivske zemlje privedlo naraščajoče prebivalstvo sčasoma do tega, da so kamenita gozdna tla obračali za njive, na katerih pridelujejo danes potrebni živeži. Danes je vsled tega mnogo njiv v legah, ki bi še vedno bolje odgovarjale gozdnemu drevju, kakor pa žitnim in drugim rastlinam. Marsikje so tla tako kamnita, da se ne da sploh nič uspešnega storiti. Je preveč kamna in premalo zemlje.

Po mnogih legah je pa greh in škoda, da mirno gledamo in trpimo kamen na njivah, kjer bi lahko raslo najlepše žito. V takih legah je treba kamen brezpogojno trebiti. Če so to samostoječe skale (samonjaki), jih je ali izdreti in pogrezniti ali pa razstreliti. Če so manjše skale, jih lahko pogreznemo. S tem pridobimo potrebno zemljo za izpolnitev nastalih jam.

Po ugodnih in pripravnih legah je čiščenje njiv od kamenja prava „melioracija“, t. j. trajna izboljšava, ki bi je ne smeli prezirati. Težko je to delo, toda hvaležno, ker se nam dobro izplača. Vse obdelovanje se s tem olajša in poceni, dohodki se pa dvignejo. Kjer se kamen lahko proda, je ves uspeh toliko boljši.

Zato pa na delo! Tudi zimski čas je ugoden za take melioracije.

— n.

Tat na dvorišču.

Dan za dnem čitamo po časopisju, da izmakne tu in tam kak uzmovič večjo ali manjšo vsoto denarja. Oblasti in zasebniki se trudijo, da dobe tatu v roke. Včasih se jim posreči, včasih tudi ne. Imamo pa še veliko tatov po deželi, katere gospodarji vidijo, pa se zanje nič ne zmenijo. Tak tat je **deževnica**, ki krade zlat denar s tem, da odplavlja gnojnico z dvorišča v bližnji potok ali vaško mlako. Poglejmo, koliko pokrade ta tat na leto samo pri enem gospodarju. Po izjavah strokovnjakov je v 1000 litrih gnojnice $2\frac{1}{2}$ kg dušika, $4\frac{1}{2}$ kg kalija, 10 dkg fosfor. kisline in 20 dkg apna. Imam gnojnično jamo, ki drži 80 hl. Na leto je trikrat polna. Dotok deževnice je popolnoma zabranjen. Če preračunim vrednost gnojnice z ozirom na cene umetnih gnojil, je gnojnica ene gnojnične jame, ki drži 80 hl, vredna 1880 K. Če je na leto trikrat polna, bi bila gnojnica vredna na srednjem posestvu na leto 5640 K, v desetih letih pa $10 \times 5640 = 56.400$ K. Koliko pa po vsej Sloveniji? Vem pa, da marsikateri čitatelj sam pri sebi misli, o šaj to vem tudi jaz, ampak denarja ni, denarja. Pa počakaj, prijatelj, in poglej trgovca! Malokateri ima zadosti kapitala, ko začne trgovino; dobiti mora kredit. Ali on naprej računi, da bo imel dobiček. Tudi mi kmetje smo v tem zmislu trgovci ali bi vsaj **moral** biti, in bi morali računati, kje nas čaka dobiček in kje izguba. Težka so bremena, ki tarejo danes kmeta. Še veliko huje pa tare tistega, ki pusti tatu, da mu krade iz žepa denar. Ako se v gospodarstvo naloženi kapital dobro obrestuje, obrestuje se tem boljše za napravo gnojničnih jam in za skrbno porabo gnojnice. Cilj vsakega kmeta mora biti, da zviša

svoje pridelke. Zato pa, dragi tovariš, ako zmoreš količkaj, zakleni zlato v gnojnično jamo, ne pusti tatu blizu, kajti gnojnica in pravilna raba umetnih gnojil sta dva glavna pripomočka, da dvignemo blagostanje na svojih kmetijah.

Fr. Vide, Žvabovo.

Domača in ameriška turščica.

Letos je turščica izredno dobro obrodila. Kakor je trpela pšenica in drugo žito vsled rje in sneti, in imamo vsled tega vobče slabši pridelek pri žitu, tako je turščica letos mnogo pripomogla, da se bo na kmetiji lažje izhajalo. Kozolci, koruznjaki in razna podstrešja po vaseh so bogato obložena z novo turščico. Če pregledujemo po naših krajih te pridelke, se lahko prepričamo, da se prideluje različna turščica, ki jo že oddaleč ločimo. Na tem kozolcu se suši **rumena domača turščica**, pod drugim podstrešju **belega ameriška turščica** itd. In to v eninisti vasi, v vasi, ki ima enako polje, enako zemljo in sploh enake krajevne in pridelovalne razmere. Clovek se ne hote vpraša, ali res ni nobene razlike v vrednosti teh dveh vrst, da se obe pridelujeta? Ali ni nobene razlike v rodovitosti, v kakovosti zrnja in vrednosti moke, itd.? Kaj je vzrok, da prideluje eden domačo turščico, drugi pa belo ameriško turščico, takomenovani konjski zob? In da se to godi že leta in leta?

Brez nadaljnega lahko trdimo, da se nahajajo razlike med obema vrstama turščice, tako v rasti kakortudi v rodovitosti in v **končnih pridelkih**. Prav gotovo je tudi, da daje belo zrnje tudi bolj belo turšičino moko. Gre se pa tudi za druge razlike, ki bi morale merodajno odločevati za večjo ali manjšo vrednost ene ali druge turšičine vrste. Žalibog pa, da jih v vseh podrobnostih še ne poznamo, ker se ni dosedaj še nihče prav potrudil, da bi s točnimi primerjalnimi poskusi dognal večjo ali manjšo vrednost ene ali druge vrste za posamezne naše kraje. Ravno to vidimo na pr. tudi **pri ajdi**. V enakih legah sejejo naši kmetovalci **sivo** in **črno ajdo**, kakor bi ne bilo nobene razlike med obema, ne v rasti in njenih pogojih, ne v vrednosti pridelka. In vendar so razlike tako velike, da bi morale biti merodajne za posamezne kraje.

Zato pa je treba, da pridemo tudi pri nas takim vprašanjem do dna. Danes je to lažje mogoče, ker imamo že precej izšolanih kmetovalcev, ki se morajo zanimati za vsa gospodarska vprašanja, ki sežejo v žep. Imamo pa tudi okrajne ekonomice, ki so poklicani, da s prirejanjem **primerjalnih poskusov** doženejo, katerim vrstam turščice in ajde je dati prednost v posameznih krajih. Točni poskusi naj povedo, katera vrsta je bolj dobičkanosna in bolj priporočljiva in katera manj.

Turščica je za nas tako važna rastlina, da ji moramo posvečati tudi glede razne njene vrste vso potrebno pozornost. Prideluje naj se tista turšičina vrsta, ki najbolj odgovarja. Z manj vrednimi sortami je pa prenehati. Kakor so potrebne pri živalih enotne pasme, tako so potrebne tudi pri njivskih rastlinah enotne in tiste sorte, ki se najbolj prilagajo našim razmeram in potrebam.

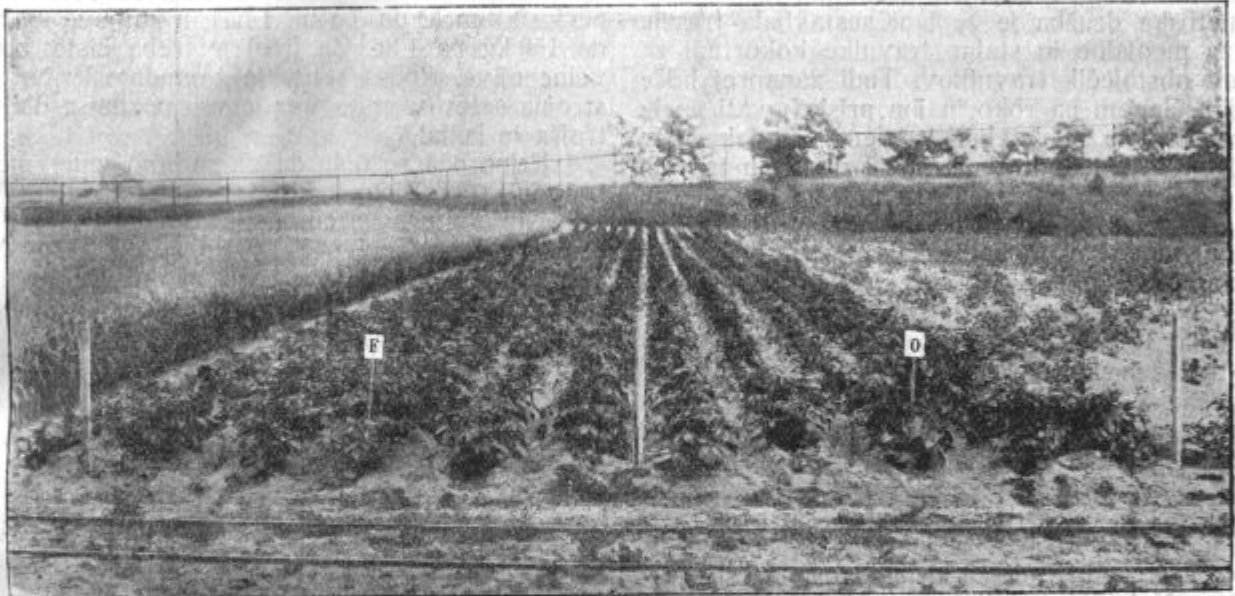
R.

Namakanje semenskega krompirja.

Krompirjeva letina je bila letos vobče bolj slaba. Že danes tožijo mnogi gospodarji, da jim bo manjkalo krompirja za seme. Krompir je marsikje opešal v svoji rodovitosti, kakor tudi v svoji odpornosti proti peronospori in drugim boleznim. V letih, ko manjka splošno krompirja za seme, je težko priti do semenskega blaga. Gospodarji si morejo pomagati s tem, kar imajo, in morajo na drug način gledati, kako bi popravili slabe uspehe in kako bi prišli zopet do boljšega semena.

Na semenski krompir se polaga pri nas še premalo skrbi. Priporočam, da se semenski krompir skrbno **odbira**, pa ne samo po debelosti, ampak po

V takih letih, ko krompir trpi zaradi ene ali druge bolezni in gnilobe, se priporoča, da semenski krompir tudi **namakamo** in ga na ta način pripravimo za saditev. To namakanje se mora izvršiti **5 do 6 tednov pred saditvijo**, ne pa pozneje. Krompir namakamo v raztopini modre galice in apna, torej v zmesi, kakor jo rabimo za škropljenje trt proti peronospori. Na 100 l vode moramo vzeti 2 kg modre galice in 2 kg apna. S takim namakanjem se zamore vse bolezenske glivice, ki so obvisle na vnanji koži krompirja. To namakanje mora trajati 1 dan ali 24 ur, nakar je treba krompir zopet oprati in posušiti, da je poraben za saditev. Krompir za seme ne sme kazati takrat še nobenega življenja na svojih očesih. To je treba poudarjati, kajti če bi krompir namakali

Pod. 36. Uspeh poskusov z namakanjem semenskega krompirja. Parcela F kaže krompir, ki je bil zgodaj namakan; parcela O kaže nenamakan krompir in parcela na desno od O kaže krompir, ki je bil šele tik pred saditvijo namakan.

vnanji obliki in po vseh drugih lastnostih, ki jih ima dotična vrsta. Skrbni gospodarji odbirajo semenski krompir že **zunaj na njivi** in zaznamujejo najbolj pravilno razvite grme. Tudi naš čaka to delo, če hočemo priti s krompirjevimi letinami naprej. Za sedaj je pa treba, da **odberemo vsaj semensko gomolje**, ki je spravljeno po naših kletih. To odbiranje moramo opraviti **dosti zgodaj**. Čimpreje, tem bolje, ker je prav, če imamo semenski krompir posebej spravljen. Na vsak način se mora semenski krompir prej odbrati, preden se začne vzbujati v njem novo življenje in preden začne poganjati.

S skrbnim odbiranjem se bo dalo veliko dobrega doseči. Za seme je odbirati letos najbolj **dozorel** in dosti **debel** krompir, ki ga kaže rezati za saditev. Debelejši krompir ima bolj **močne oči** kakor droban krompir.

Priskrba travnega in deteljnega semena.

Vsakega kmetovalca je dolžnost, da skrbi o pravem času za svoje potrebščine, ne pa šele v zadnjem trenutku, ko jih morda sploh ni več dobiti. Pri nas se v tem pogledu še vedno veliko greši. Naši kmetovalci iščejo tik pred setvijo potrebna umetna

pozneje, ko začno očesa že kaliti, bi nam namakanje več škodilo kakor pa koristilo, kar je povzeto tudi iz podobe 36. Na tej podobi se vidi prav dobro uspeh namakanja. Podoba kaže 3 parcele krompirja; dve sta označeni z F in O, ena pa leži na desno od O in nima nobenega znaka. Parcela F kaže krompir, ki je bil o pravem času in dosti zgodaj namakan. Parcela O kaže krompir, ki ni bil nič namakan, in parcela na desno od O pa krompir, ki je bil namakan tik pred saditvijo. Neuspeh tega namakanja je očividno. Izkalila je komaj polovica krompirja in pridelalo skupaj samo 118 kg krompirja, dočim se je pridelalo na parceli F 240 kg in na parceli O 161 kg krompirja.

Pozivljamo naše gospodarje, da delajo tudi v tem oziru potrebne poskuse.

gnojila in semena, namesto da bi se že davno prej pobrigali zanje.

Sedaj pozimi je čas, da razmišljamo o potrebščinah, ki jih bomo potrebovali v prihodnji pomladi. Vsak si mora že pozimi sestaviti načrt, kako bo kmetoval in gospodaril prihodnje leto, kaj vse bo potreboval itd. Vsako gospodarsko panogo je treba

posebej predelati in dobro premisliti, v čem bi jo bilo izboljšati in kaj vse pri njej ukreniti, da bi več nesla.

V poljedelstvu je delati na to, da se izboljša vse gospodarstvo z domačimi in umetnimi gnojili, da se dvigne pridelek krme, da se priskrbe pravočasno potrebna gnojila in semena, itd. Važno vlogo igrajo danes travna in deteljna semena. V mnogih primerih je namreč treba, da pomladimo travnike, da jih izboljšamo in obnovimo. V vseh teh primerih je treba, da si pomagamo s posetvijo dobrega travnega semena, ki mu primešamo tudi nekoliko deteljnega semena. Za take poprave in izboljšave je treba že sedaj skrbeti in je treba potrebna semena dosti zgodaj naročiti, ne pa v zadnjem trenutku.

Kmetijska družba je že lani sestavljala travne zmesi za menjalne in stalne travnike kokortudi za podsetev obstoječih travnikov. Tudi zanaprej hoče iti svojim članom na roko in jim priskrbovati ne le potrebna travna in deteljna semena, ampak hoče jim tudi sestavljati potrebne zmesi različnih trav in detelj. V ta namen bo imela vsa potrebna travna in deteljna semena v svoji zalogi in, kar se tiče čistote in kaljivosti, tudi v najboljši kakovosti.

Gospodarji naj se zaradi tega tudi zanaprej z vsem zaupanjem obračajo na družbo s svojimi naročili in naj se priglasijo o pravem času, da bo mogoče o pravem času zvršiti tudi vsa naročila. Različne mešanice se morajo sestavljati pogledom na velikost zemljišča, na kakovost zemlje in na njeno lego. Če pridejo v zadnjem trenutku vsa številna naročila vkup, je nemogoče takoj ustreči, ker se v tem času sploh vse delo preveč kupiči.

In kar velja za travna in deteljna semena, to velja več ali manj tudi za druge gospodarske potrebščine. Naj se zaradi tega naročajo pravočasno in dovolj zgodaj!

K pridelovanju fižola.

Naša dolžnost je, da posvečamo v večji meri pažnjo pridelovanju domačega fižola. Do spomladi je sicer še daleč, toda navzlic temu se moramo že sedaj pripravljati za to kulturo. Po deželi mrgoli vse polno raznih nakupovalcev fižola, ki ga po svojih zvezah izvažajo v Italijo, posebno pa na Francosko. Za blago ponujajo smešno nizke cene, nižje kakor za pšenico, po največ 3.25 Din ali 13 kron za kg. Navzlic temu, da imamo veliko fižola, bi morala biti cena dokaj višja in bi morala znašati vsaj 5 Din za kilogram.

Če se z raznimi trgovci razgovarjamo o našem fižolu, trdijo vsi, da je naše blago preveč mešano, smetno, razklano in da ga morajo oni šele čistiti in prebirati. To pa stane veliko. Na ljubljanski produktni borzi notirajo sledeče vrste fižola: prepeličar, mandalon, rjav in ribničan. Posebno zadnja vrsta, ki v naših krajih najbolj uspeva in je rji in peronospori najmanj podvržena, daje veliko pridelka, ter se na Francoskem najdražje plačuje. Našim ljudem se bo to čudno zdelo, da je ravno oni fižol v tujini tako dober, ki ga pri nas najmanj čislamo, ker ima debelejšo lupino, ki je bolj trd in manj okusen.

Naša dolžnost bo zanaprej ta, da sejemo le one vrste, ki uživajo na svetovnem trgu dober glas. Pri nas imamo vse polno raznobarnih fižolov, ki so

nastali potom medsebojnega križanja in z mešanjem semena.

Ako hočemo pridelati fižol eneiniste vrste, ga moramo že sedaj v zimskem času skrbno odbrati. Pri tem glejmo tudi kolikor mogoče na enakobarvnost, na enako velikost in obliko semena. Vsa druga zrnja moramo izločiti. Če sejemo več vrst, jih moramo sejati daleč narazen, da se ne morejo medsebojno oploditi, kar povzročajo največkrat čebele in čmrlji. Premočno gnojenje s hlevskim gnojem, se ne priporoča, ker po tako bogatem gnojenju fižol prebujno raste in pozno zori. To bujno rast povzroča dušik, ki ga rastline-stročnice, ko se jim listje zadostno razvije, same iz zraka črpajo in zemljo na njem bogate. Bolj hvaležen je fižol za gnojenje s superfosfatom (2 do 3 q na 1 ha) in kalijevo soljo (100 do 150 kg na 1 ha). Za fižol je treba čiste, brezplevelne njive. Ročna setev je zamudna. Priporoča se strojna setev v vrste, ker je vsa poznejša pletev hitrejša in lažja.

Priporoča se tudi, da ga sadimo vmes med koruso in krompirjem, kakor je pri nas navada. Vendar se čiste kulture zaradi lažjega obdelovanja vobče najbolj priporočajo.

Te vrstice imajo namen ustreči zahtevam izvoznicarjev, ki bodo za enovrsten fižol ponujali višje cene kakor za mešano blago.

Fran Malasek, Grm.

Kako se izplača pridelovanje žita v radovljiškem okraju.

(Okr. ekon. J. Sustič.)

Gorenjska je najbolj gorat del Slovenije. V radovljiškem okraju imamo doline, ki leže 400—850 m nad morskovo višino. Nekatero naselbine v tem okraju leže celo okrog 1000 m nad morjem (vasi Koprivnik in Gorjuše v Bohinju). Razen večje doline med Bledom—Žirovnico—Begunjami—Mošnjami in Radovljico, so v tem okraju vse druge doline jako ozke in precej zasenčene od visokih gora.

Visoka nadmorska lega nižav in ostro podnebje povzročata sploh krajšo vegetacijsko dobo, spomlad se pozno prične in zimski mrazovi se pojavijo mnogokrat nepričakovano in predčasno, ko je drugod mnogokrat še prijetna jesen. Pogostoma se pojavijo ostri nenadni prehodi (padci) zračne topline tudi med poletjem, a spomladi radi nastopijo toliko škodljivi pozni mrazovi, jeseni pa prezgodnji pojavi mraza (slana, sneg). Zraven tega se vremenske nepravilnosti in nezgode v najgoratejšem delu Gorenjskem, v radovljiškem okraju, rekel bi da posebno rade pojavljajo in povzročajo tamkajšnjemu kmetovalcu relativno večjo škodo nego drugod, n. pr.: preobilo deževje z ozirom na izkoriščanje planinske paše, suša z ozirom na strukturo zemlje.

Rodovitna prst v nižavju je povečini jako plitva in tvori ponekod komaj po 12—15 cm globoke rodovitne plasti, ki je na poleg tega še jako peščena, mnogokje tudi izrazito kamenita (brodnata) n. pr. v dolini Radovina, spodnji dolini v Bohinju, kranjskogorski dolini. Pod tenko plastjo rodovitne prsti opisane kakovosti pa imamo skoraj povsod globoko plast čiste prodovine (gručča). Izjeme od opisane strukture zemlje so malenkostne.

Naravno je, da se mora ob opisanih podnebnih in takih razmerah boriti ožje poljedelstvo, pridelovanje žita in okopavin, a tudi pridelovanje krme z velikimi težočami.

Ako naj doseže gorenjski kmetovalec le količnik zadovoljive pridelke iz svojih polj, jih mora redno in izdatno gnojiti s hlevskim gnojem, ki je ob opisani strukturi zemlje odločilno potrebno gnojilo za ohranitev stalnejše rodovitnosti tal, katerim manjka poleg najvažnejših hranilnih snovi v precejšnji meri važen faktor za rodovitnost zemlje, to je **humus** (črna prst). Ni pa dvoma in marsikateri posestnik v okraju je to tudi že preizkusil, da bi se dala toliko uporaba hlevskega gnoja nekoliko razbremeniti z večjo in pravilno uporabo umetnih gnojil, oziroma bi se z uporabo istih lahko znatno povečalo doneske poljskih sadežev. Žal pa vidimo, da kmetovalci umetna gnojila še vse premalo uporabljajo, bodisi, da jih strašijo visoke cene, bodisi, vsled delno slabih izkušenj, ker niso gnojili na podlagi predhodnih poizkusov.

Vsekakor je rentabilnost pridelovanja žitaric ob opisanih razmerah tudi v dobrih letinah jako vprašljiva, oziroma prav majhna. V dobri letini pridelata tukajšnji kmetovalec na en hektar pšenice 10—12 mq, ječmena 9 mq, rži 8—9 mq, ovsu 11—12 mq, koruze 12—15 mq, prosa 8 mq, strniščne ajde 5—6 mq, krompirja 80—100 mq.

Ako bi vodil kmet natančne zapiske o stroških (najemnina zemlje, obdelava, gnojenje, seme) in o prejemkih, bi našel, da mu **donašajo nūve prav malo čistega dobička** in to tudi v okoliših, kjer uspeva na isti njivi poleg žit tudi strniščna setev. **Kaj šele tam, kjer je strniščna setev nemogoča!** Ob slabih letinah pa zaide kmet v občutne izgube, ki jih ne more izlahka popraviti. Ako bi pa z uporabo umetnih gnojil povečal doneske obdelanih njiv recimo za 50 ali celo 100%, bi bila tudi v tem slučaju čista dobičkanost ali rentabilnost manjša, nego tam, kjer strniščna setev ni mogoča (Radovina, deloma kranjskogorska dolina). Kajti črna detelja uspeva v zvezi s pravilnim kolobarjenjem v teh okrajih tudi na najslabših tleh razmeroma jako dobro ter daje ob dobri letini povprečno dve do tri košnice na en hektar okrog 50 do 60 mq sena. Enako izbornost uspevali tudi krmne mešanice, grahova z ržjo ali ovsom, in to tudi na jako slabem svetu.

Globoka jesenska in spomladanska kop.

V zadnjem „Kmetovalcu“ sem omenil važnost in potrebo gnojenja vinogradov jeseni in spomladi ter način gnojenja z umetnimi gnojili v nadomestilo primanjkujočega hlevskega gnoja.

Letošnje jesensko vreme je bilo do sedaj za ta dela prav ugodno. Vsled tega se je jesenska kop in tudi gnojenje povečini že izvršilo, kar je vse hvale vredno. Mnogi pa le niso mogli ali pa si nočejo napraviti stroškov za jesensko kop, še manj pa za nabavo in trošenje umetnih gnojil, vsled česar bosta rašča in pridelek slabša.

Jeseni neprekopani vinogradi se vlage manj navzamejo, plevel in trava se tudi tako ne zatreta, zato pa taki vinogradi spomladi hitreje ozelenijo in trava oziroma plevel bujno odganjata v škodo trt.

Taki, jeseni neprekopani vinogradi, se morajo zgodaj spomladi globoko prekopati, tako da prideta v globino ves plevel in trava, t. j. na 30—35 cm. Zemlja se mora tako prekopati, da nič plevela vunkaj ne gleda. S tem se plevel v globini zaduši, koreninice segnižejo in tako globoko prekopani vinograd ostane dolgo časa čist, neporastel, tako da zadošča tekom poletja le še ena, kvečjemu dve bolj plitvi kopi, toliko da se pozneje nastali plevel uniči ter vrhnja zemeljska skorja zrahlja.

Jesenska ali spomladna globoka kop vpliva za vsako rastlino, tudi za žito, gomolje itd. izredno ugodno, lahko bi rekli, da več kakor slabo ali površno gnojenje. Pri tako globoki jesenski ali spomladni kopi pogine plevel in drugi škodljivci, trte se očistijo gornjih nepotrebnih korenin in zemlja pozimi globlje premrzne ter vsrka ali popije vso močjo tudi pri močnem deževju, ki drugače pri plitvem okopavanju mahoma odteče in odnese v strmini vrhu vsega še mnogo druge zemlje.

V globoko prekopani ali zorani zemlji se glavne korenine na vse strani krepko razvijajo, kjer je dovolj vlage in od prejšnjega gnojenja nakupičenih hranil, in kjer ne trpijo tako na suši. Tako si razlagamo, da se vsa rastlina in nastavljeni sad krepko razvija in dosledno tudi raznim boleznim bolje kljubuje.

Jesenska in spomladanska globoka kop je torej pri vseh rastlinah zlasti pa v vinogradu prvi in pravi blagoslov za nov pridelek.

Fr. Gombač.

Kaj nas vinogradnike uči letošnja neugodna vinska letina?

V slovenskih vinogradih je letos peronospora uničila skoraj polovico pridelka. Nočem trditi, da bi bili mogli to nesrečo docela preprečiti. Zarodne celice ali takozvani „konidiji“ peronospore uspevajo dobro le v vlagi in v vlažnem vremenu. Ti konidiji pa dajejo klice ali trose, to je novo seme, ki okuži trte. Izredno mokro in deževno vreme letos v spomladi in poleti je bilo torej vzrok, da se je peronospora tako zelo razpasla in da je napadla tudi cvet in plod, dočim se v suhih letih kaže bolj na listju. Na drugi strani pa ni nobenega dvoma, da bi se bil marsikdo lahko obvaroval škode in da bi bil neprimerno več pridelal, ako bi bil upošteval nauke, ki nam jih dajejo vinarski strokovnjaki že leta in leta o zatiranju peronospore. Škropljenje z galico, kakor znano, ni zdravilno, pač pa **preprečevalno sredstvo**, ki nam daje možnost, da obvarujemo trte okužbe. Danes tarna marsikateri vinogradnik: „Ko bi bil le pravočasno škropil“ ali „ko bi bil le večkrat škropil“, toda zaman je seveda zvoniti po toči. Suho vreme, ki smo ga imeli v zadnjih letih in v katerem se peronospora ni mogla dosti širiti, ker izgubi v suši svojo kalivost, je mnoge vinogradnike in viničarje zavedlo, da škropljenju niso več posvečali potrebne pažnje, da so škropili prepozno in samo dvakrat ali celo samo enkrat. To pa se je v letošnjem mokrem letu kruto maščevalo!

Poleg mnogih drugih tozadevnih spisov in vsakoletnih opozoril je ravnatelj kmetijske šole na Grmu in dolgoletni višji vinarski nadzornik **B. Skallicky**, ki smo mu zlasti kranjski vinogradniki za povzdigo vinoreje dolžni največjo hvalo, v „Kmeto-

valcu" l. 1920. na str. 86. priobčil članek „Kako moramo škropiti proti paležu ali peronospori“, ki naj bi si ga vsak vinogradnik iznova prečital. V njem navaja vse, kar je v boju proti peronospori važnega. Zlasti opozarja, da je pri škropljenju največjega pomena čas, kdaj škropimo in naglašja, da so dostikrat, posebno kadar je deževno leto, ne samo dnevi, ampak celo ure merodajne za uspeh škropljenja. To se je letos do pičice obistinilo! Kdor je pravočasno škropil, ni utrpel dosti škode na svojem pridelku. Potem povdarja potrebo, da je trte škropiti **najmanj trikrat na leto**, v mokrih letih pa tudi štirikrat ali še večkrat. Škropiti je le v suhem vremenu. Do prihodnjega dežja se mora škropivo na trti posušiti. Le v sili, če ni drugače mogoče, se lahko škropi tudi v mokrem vremenu. Kakor hitro pa nastane lepo vreme, je treba škropljenje ponoviti. Tudi ta nauk je bil za letošnje razmere zelo važen. Vsled pogostega dežja je marsikdo škropil v mokrem vremenu, ni pa škropljenja ponovil, ko se je vreme izboljšalo. In to nepazljivost je poplacial z izdatno prikrajsanim pridelkom. Slednjič opozarja članek na načelo, ki se je pri obrani peronospore še vsekdar obneslo „**Bolje večkrat, kakor premalo**“, in naglašja, da je bolje škropiti v krajših presledkih, torej rajše enkrat več in s šibkejšo galico, kakor pa v daljših presledkih, torej enkrat manj, pa z bolj močno galico.

Ako bi se bil vsakdo držal teh znanstveno utemeljenih naukov, bi bil celokupni letošnji pridelek brezdvomno dosti večji in marsikdo, ki sedaj tarna, bi bil natrgal toliko kakor lani. Ako se hočemo torej v bodoče obvarovati škode, ki smo jo letos utrpeli, si moramo v boju proti peronospori zasnovati nek **standard**, neko **najmanjšo mero**, izpod katere ne smemo iti nobeno leto. Ta standard mora zlasti obsegati dve točki: 1. da izvršimo **prvo škropljenje pravočasno**, in 2. da škropimo vsako leto **najmanj trikrat**, v mokrih letih pa tudi večkrat.

Posebno važno je prvo škropljenje sredi ali koncem maja, ko je trtna mladika porasla na pol metra dolžine. V tem času vržejo odkakujoče dežne kaplje na zemlji prezimujoče konidije na najnižje stoječe trtne liste. Pri stalni toploti vsaj 15° C se v konidijih v 12—15 dneh napravijo **prvi poletni rojilni trosi** peronospore, ki zamorejo okužiti vse nepoškropljene dele trte. Zaraditega je sredi ali proti koncu maja po prvem toplenem dežju škropiti **najdlje po preteku 12—14 dni**, da nam prvo peronosporino seme ne okuži trtja. Pri zadostni toploti in vlagi napravi peronospora v enakem času, koncem junija in v juliju pa celo že v 6—8 dneh nove zarode poletnih trosov. Zaraditega škropimo v drugič 10—12 dni po prvem škropljenju, v tretjč pa štirinajst dni po drugem škropljenju, to je kmalu po cvetju. Pri tretjem škropljenju moramo dobro poškropiti tudi trtni sad ali grozdje, in sicer tako močno, da od njega kaplja. V vlažnih letih je zlasti grozdje za peronosporo občutljivo, kar smo imeli priliko opazovati letos. V hudo deževnih letih pa škropimo še v krajših presledkih, tako da poškropimo trte do srede ali druge polovice julija štirikrat.

Vinogradniki, držimo se v bodoče leto za letom teh po razvoju glive peronospore utemeljenih naukov, pa sem prepričan, da ne bomo več doživeli presenečenja, kakor letos!

Dr. Démeter Bleiweis.

Davčne olajšave pri zemljarini zaradi uim.

V svrhu obnove nasada vinogradov s cepljenkami na ameriških podlagah so se dajala siromašnim vinogradnikom v bivših avstrijskih deželah ob gotovih pogojih za več let brezobrestna posojila iz javnih sredstev. To je v veliki meri pripomoglo hitri obnovi obsežnih vinogradov, ki jih je bila trsna uš opustošila. Te olajšave ni več, ker je že dosegla svoj glavni namen. Pač pa so še v veljavi nekatere davčne olajšave: posestnikom starih, po trsni uši okuženih vinogradov se odpisuje zemljiščni davek v izmeri, v koji pada zaraditega donosnost vinograda; kdor napravi nov vinograd s trtami, ki so cepljene na ameriško podlago, ne plačuje zemljarine deset let; ako pa se je nasad ponesrečil in se mora obnoviti, se ne plačuje zemljiščnega davka od dotične parcele celo petnajst let.

Ta davčna olajšava velja za vsako, tudi najmanjšo celo parcelo, za del parcele v splošnem pa samo, ako meri najmanj $\frac{1}{4}$ ha, to je 2500 m² ali 695 četvornih sežnjev.

Tekom šest tednov po dovršitvi nasada se mora vložiti prošnja za desetletno oprostitev zemljiščnega davka na evidenčni urad zemljiščnodavčnega katastra po obrazcu, ki se dobi pri občinskem uradu.

Za davčno olajšavo zaradi padanja donosa, povzročenege po trsni uši, je prositi okrajno glavarstvo, najbolje po občinskem uradu, ki napravi in predloži tak izkaz skupno za vse prizadete vinarje svojega območja. Ako se zniža donos za preko $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$, se odpiše 25% letne zemljarine, ako je škode zaradi trsne uši od $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$, se ponusti 50%, pri škodi nad $\frac{3}{4}$ je nupusta 75%, za popolnoma uničen vinograd za 100%, t. j. ves zemljiščni davek.

Podatke o škodi po toči za vse kmetijske kulture zbira skrbna občinska uprava ter jih nemudoma sporoča oblasti zaradi morebitnih davčnih olajšav in državnih podpor za oškodovance: to velja tudi za druge elementarne nezgode, za škodo po hudih naliivih, plazovih, poplavih itd.

Davčno okrajno glavarstvo v Mariboru je izdalo dne 24. maja 1924. naslednje navodilo za postopanje zaradi odpisa zemljarine po toči itd.:

„Za odpis zemljarine zaradi elementarnih nezgod so merodajna določila avstrijske cesarske naredbes z dne 16. marca 1917., drž. zak. 124., in izvršilne naredbes finančnega ministrstva z dne 25. decembra 1917., drž. zak. 516.

Da se doseže odpis zemljiškega davka, naj se postopa na sledeči način:

1. Tekom osem dni po uimi mora oškodovanec davčnemu okrajnemu glavarstvu naznaniti, da mu je toča (povodenj itd.) napravila škodo, ter je treba navesti vse poškodovane parcele in označiti sadeže.

Taka naznanila se naj pošljejo davčni oblasti po vsakem neurju, ki je povzročilo upoštevanja vredno škodo.

Sprva še ni treba ceniti škode, ker pride za odpis v pošteve celoletni pridelek vsega posestva razen gozdov — ne pa pridelek posameznih parcel — in se more zato ceniti škoda šele jeseni. Odpiše se zemljarina le, če iznaša škoda najmanj $\frac{1}{4}$ letnih pridelkov vsega posestva, naj leži le-to v eni ali več občinah.

2. Ko se spravijo vsi poljski pridelki, najkasneje pa do 31. decembra, je treba predložiti **prošnjo za odpis zemljarine**. Iz te prošnje ali pa iz posebnega izkaza, ki je prošnji priložen, morajo biti razvidni sledeči podatki: a) ves pričakovani letni pridelek vsega posestva (razen gozdov) po posameznih sadežih; b) resnični pridelek; c) koliko je pridelka manje. Vse to v količinah in po svoji denarni vrednosti. Te podatke morajo torej oškodovanci sami predlagati davčni okrajni oblasti, ker se je sestava teh izkazov po uradnih osebah, kakor je bilo to pred letom 1918. v navadi, uknila in bi bila vsaka prošnja, da se odpisje v občino uradnik za sestavo izkazov, brezuspešna, razen če bi stroške plačali občina ali oškodovanci. V tem primeru pa bi si občina morala odposlance izposlovati pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani, in sicer po okrajni davčni oblasti.

Naznanilo o uimih in prošnje za odpis zemljiškega davka lahko vlagajo kot pooblaščenca oškodovanih občinarjev tudi občinski predstojniki, vendar to ni njihova dolžnost. Ti pooblaščenca morajo v naznanilih seveda navesti oškodovane posestnike imenoma, kakortudi vse poškodovane parcele in sadeže.

Naznanila in prošnje se morajo po tarif. post. 1. zakona o taksah in pristojbinah kolkovati s kolkom 5 Din, rešitve (odločbe) pa po tarif. post. 5. s kolkom 20 Din. **Ce podpiše naznanilo ali prošnjo več oseb, se mora prilepiti toliko kolkov po 5 Din, kolikor je podpisov, in če zahtevajo, da se o rešitvi vsak posebej obvesti, tudi za vsakega, ki to zahteva, kolek 20 Din.** Najbolje je torej, če oškodovani občinarji naprosijo svojega občinskega predstojnika, da jih zastopa, ker je v tem primeru treba le koleka 25 Din. Seveda mora naznanilo ali prošnjo sam župan podpisati. Vsaka priloga se mora kolkovati s kolkom 2 Din.

Morebitne dopolnitve naznanil, kakor naknadno poslani sezname posestnikov ali parcel itd., je tudi treba kolkovati s kolkom 5 Din."

Ravnatelj Andrej Žmavc, Maribor.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 113. Pri nas se je letos na njivah močno razrastel in zakoreninil neki plevel, ki ga navzlic hudemu zatiranju ni mogoče uničiti. Ta plevel raste gosto in cveti rumeno do pozne jeseni. Imenujejo ga „vražjo travo“. Če ga ne zatremo, nam bo uničil vse pridelke: **Kako zatrem „vražjo travo“ ali „ameriški rogovilček“ na njivah?** (Š. T. v Sr. O.)

Odgovor: Plevel, ki mu pravite „vražja trava“, je ameriški rogovilček, ter je opisan v članku „Nov nevaren plevel“ v lanskem „Kmetovalcu“ na strani 169. K nam je zanešen iz Amerike in je tam, kjer se je razširil, napravil že precej škode. Razširja se s semenom, in sicer zelo hitro ter vse leto neprestano cvete. Uničiti ga je mogoče samo na ta način, da se njive, kjer se je zarastel, čim pogosteje okopava, pleje ter ta plevel uničuje tako rano, da ne pride do cvetja. Ta plevel cvete namreč od spomladi do pozne jeseni in se neprestano nanovo zasaja, raste in razmnožuje. L.

Vprašanje 114. Namočil sem drozgo iz jabolk v petrolejevem sodu, ki sem ga poprej (po svojem mnenju) temeljito očistil. Navzlic temu mi žganje diši po petroleju. **Kako odpravim iz žganja vonj po petroleju?** (F. U. v H.)

Odgovor: Če žganje nima premočnega vonja po petroleju, mu ga lahko odvezmete s pomešanjem s sezamovim oljem. Ker je pa to olje težko dobiti, poskusite z **epontom**,

ki je prah iz oglja in ima lastnost vsak neprijeten vonj vsrkavati vase. Za 100 litrov bo zadostovalo 20 dkg eponita ali za 15 litrov 3 dkg. Eponit dobite pri Kmetijski družbi. L.

Vprašanje 115. Zaradi kuge, ki razsaja v našem okraju, se nismo upali rezati svinj, določenih za pitanje. Sedaj imamo pa pri pitanju z njimi vsled neprestanega bukanja velike sitnosti. **Katero sredstvo se priporoča proti bukanju svinj, ki se pitajo?** (E. P. v R.)

Odgovor: Da preprečimo bukanje svinj, ki jih pitamo, poznamo sredstvo, ki ga imenujemo „šibranje“, to je, v splošnosti svinj vtaknemo svinčene šibre. Šibre v svinjski maternici povzročijo drugačno lego in delovanje jajčiča. Zato se take svinje ne bukajo, a to le tedaj, če šibre res ostanejo notri in s svojo težo trajno učinkujejo. Največkrat jih pa svinje z napenjanjem izvržejo in tedaj seveda izostane učinek. Uspeh šibranja dosežemo le tedaj, če se to delo izvrši precej časa prej, nego se je nadejati bukanja; med bukanjem pa je šibranje neumestno. To sredstvo se ne smatra popolnoma zanesljivim; v zdravstvenem oziru ne velja za nevarno, četudi ni vsaka nevarnost izključena. Zgodi se namreč lahko, da kaka občutljiva svinja ne prenese vložitve teh šiber, pojavi se tudi tupatam zastrupljenje po svinču. — Bukanje pri zlahtnih svinjah, ki jih pitamo, se izvrši navadno tako mirno, da se komaj opazi in da nikakor ne škoduje pitanju. Pač pa postane lahko neprijetno pri nežlahtnih svinjah, ki se burno bukajo in pri tem izgube precej na teži. Dandanes se splošno gojijo zlahtne prasičje pasme, pri katerih se navadno ni treba posluževati šibranja, vsled česar se to sredstvo tudi le malo več uporablja. I.

DOPISI.

Iz Sore. Kmetijski pouk. V nedeljo, 30. novembra 1924. je priredila tukajšnja podružnica predavanje, ki je trajalo od sedmih zjutraj do poldesetih dopoldne. Predaval je inž. R. Lah o umnem obdelovanju zemlje, o jesenskem globokem oranju, o ravnanju s hlevskim gnojem, o gnojiščih in gnojničnih jamah, o napravi komposta, o umetnih gnojilih in njih porabi na njivah in travnikih, o izvedbi potrebnih preizkusov in o tem, kako se izplačajo umetna gnojila. Po predavanju se je vnel razgovor o prodaji mleka in mlečnih cenah. Združene mlekarne plačujejo mleko po 7 K, kar se zdi gospodarjem prenizko. Želijo vnovčevati mleko z domačo mlekarno in prosijo za praktična navodila o posnemanju in o napravi masla. Zaposlili so tudi za dvodnevni kmetijski tečaj o mlekarstvu, živinoreji in o pridelovanju krme. Po predavanju je odšel inž. Lah z večjim številom kmetovalcev na polje, kjer jim je na njivi, ki je posejana s pšenico, pokazal, kako je delati poskuse z umetnimi gnojili. Ogledali so si pozneje tudi nekaj hlevov, kjer so se gospodarji opozorili na nedostatke hlevov in živinoreje.

Iz Radomelj. Kmetijski pouk. Tukajšnja podružnica je priredila v nedeljo, 23. novembra 1924. kmetijsko predavanje, katerega se je udeležilo nad 50 gospodarjev. Govoril je referent za živinorejo g. Franc Černe o bikoreji, o napakah pri plemenjaku in o posledicah krvnega sorodstva. Po predavanju se je vnel razgovor o priskrbi potrebnih bikov in merjascev. Stavili so navzoči gospodarji tudi različna vprašanja iz živinoreje.

GOSPODARSKE STVARI.

Padanje uvoza. Kakor se glase poročila iz Beograda, je uvoz meseca oktobra za 12 do 13 odstotkov nižji kakor je bil v istem času prošlega leta. Dočim uvoz pada, raste pa izvoz iz naše države. Zaradi padanja uvoza v drugi polovici tega leta se more sklepati, da letoletni uvoz l. 1924. ne bo znašal polnih

8 milijard dinarjev, dočim je izvoz že v prvih 10 mesecih dosegel vrednost 7.5 milijarde Din.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo se po vesteh z Dunaja prekinejo zaradi božičnih praznikov do 1. januarja. Naša delegacija se je vrnila v Beograd. Vest o končni prekinitvi pogajanj ni točna.

Izvoz meseca oktobra. Žita smo izvozili, in sicer pšenice v Rumunijo za 40.9 mil. Din, v Češkoslovaško tudi za 40.9 mil, v Avstrijo za 28.4 mil; ostala žita: v Avstrijo za 11.5, v Grčijo 11.3, v Češkoslovaško 3.8 mil. Din. **Goveje živine** se je izvozilo skupaj 13.454 kom., in sicer v Avstrijo za 26.1 mil. Din, v Italijo za 20.6, v Grčijo za 8.8 mil. Din; **konj** se je izvozilo 3599 za vrednost 15.8 mil. Din; **svinj** 8273 kom. za 23.1 mil. Din; **svežega mesa** v Avstrijo za 30.9 mil. Din, v Italijo za 5.2 in v Češkoslovaško za 2.1 mil. Din; **mesnih izdelkov** v Italijo za 3.5 mil. Din in v Avstrijo za 2.1 mil. Din; **jajec** v Švico za 19.8 mil. Din, v Avstrijo za 15.6 in v Italijo za 4.5 mil. Din; **fižola** v Italijo za 24.9 mil. Din, v Grčijo za 10.8 in v Rumunijo za 4.9 mil. Din. V mesecu septembru in oktobru je stopila pšenica na čelo našega izvoza. Koruze se je izvozilo lani meseca oktobra 430 vagonov, letos pa 992 vagonov.

KMETIJSKE NOVICE.

Sestanek živinorejskega okrožja za Dolenjsko, ki se je imel vršiti na dan Sv. Roka dne 16. avgusta, se je preložil in se vrši to pot v **Vel. Laščah** v ponedeljek, 29. decembra 1924. z običajnim dnevnim redom, ki se dopošlje vsem živinorejskim zadrugam. Pričetek sestanka je ob devetih dopoldne. Opozarjamo vse živinorejce dolenjskega okrožja, da se polnoštevilo udeleže tega važnega sestanka.

Zatiranje vran. Direkcija šum je izdala tudi letos poseben „Poziv na zatiranje vran“ in ga razposlala na vsa okrajna glavarstva, da se razdeli na posamezna županstva in primerno objavi. Lastniki in zaupniki nižinskih lovišč se pozivljejo v tem razglasu, da naj zatirajo vrane z zastrupljanjem. V to svrhu dobe zanesljive osebe posebno dovoljenje, da smejo nabaviti strup, ki se bo oddajal pod gotovimi pogoji in v manjših množinah tudi brezplačno. Dovoljenje (licenca) za nabavo strupa se dobi pri okrajnem glavarstvu, ravnotako tudi navodilo za ravnanje sstrupom.

Kmetijski tečaji, ki jih prireja naša družba po deželi, se bodo pričeli takoj po božičnih praznikih. Prvi tečaji se bodo vršili v času od 28. do 30. decembra. Na Kranjskem se vrše v tem času prvi tečaji v **Št. Joštu nad Vrhniko**, v **Ambrusu** in v **Kostanjevici**, na Štajerskem pa v **Braslovcah**, v **Celju** in pri **Sv. Benediktu** v **Slov. goricah**. Na vsakem tečaju delujeta po dva strokovna učitelja.

DRUŽBENE VESTI.

Udnina za l. 1925. Vse družbene ude uljudno opozarjamo, da so načelniki podružnic že prejeli nabiralne pole za udnino za leto 1925., ki znaša kakor letos samo **20 dinarjev**. Udnino je pobrati najkasneje do 31. decembra t. l. Vsi oni gg. družbeni udje, ki še niso izročili udnine podružničnemu načelniku, tajniku ali blagajniku, naj to nemudoma store. Načelnišva pa naj že do konci leta dopošljejo Kmetijski družbi imenike udov in vplačano udnino. To je potrebno, da ima u. vništvo „Kmetovalca“ dovolj časa urediti nadaljnje dopošiljanje tega lista vsem udom Kmetijske družbe.

Udnina od 20 dinarjev je tako malenkostna, da jo lahko zmore vsak tudi najmanjši kmet. Vsled tega je tudi dolžnost vsakega posestnika, da pristopi k svoji stanovski organizaciji,

ki mu nudi toliko koristi. Za to malenkostno vsoto ne dobi vsak ud samo gospodarsko-strokovnega lista „Kmetovalec“, ampak tudi razne gospodarske potrebščine po znižanih cenah. Kmetijska družba nima od udnine nikakega dobička, ampak samo izgubo, ker stane „Kmetovalec“ več nego 20 Din na leto. Pač pa pridobi družba z velikim številom udov na ugledu in na moralni moči, da lahko uspešneje zastopa koristi in težnje kmetovalcev.

Naročanje blaga pri Kmetijski družbi. Pri naročevanju blaga je najumestneje in za družbene ude najceneje, če naročijo svoje potrebščine potom podružnic. Pri naročilih, ki se naj pravočasno izvedejo, se je ozirati na objave na 1. in 2. strani inseratnega dela „Kmetovalca“. Družba oddaja le tiste predmete, ki jih objavlja v svojem listu, zato naj udje naročajo tudi le tiste predmete, ki so tam oglašeni. Ko dobi podružnica blago, naj načelnišvo izračuni stroške za prevoznino in druge izdatke ter pri razdelitvi blaga izterja ta znesek od udov.

URADNE VESTI.

Na današnjem občnem zboru Kmetijske družbe za Slovenijo je bil izvoljen sledeči glavni odbor:

Predsednik:

Sancin Ivan, referent za kmetijstvo, Ljubljana.

I. podpredsednik:

Jarc Evgen, profesor, Ljubljana.

II. podpredsednik:

Pipan Ivan, posestnik, Vižmarje.

Odborniki:

1. **Ažman Ivan**, posestnik, Hraše.
2. **Bajuk Martin**, posestnik, Božjakovo.
3. **Brenčič Miha**, posestnik, Spuhlja pri Ptuj.
4. **Hočevar Franc**, posestnik, Struge.
5. **Hrastnik Miha**, posestnik, Brstnik pri Laškem.
6. **Hribernik Ivan**, posestnik, Podkraj, Prevalje.
7. **Jan Jakob**, posestnik, Gorje pri Bledu.
8. **Dr. Jančič Ivan**, Sv. Peter v Sav. dolini.
9. **Košar Robert**, posestnik, Sv. Bolfenk.
10. **Meden Anton**, posestnik, Begunje pri Cerknici.
11. **Mencinger Alfons**, posestnik, Boh. Bistrica.
12. **Pavlin Alojzij**, vet. referent, Ljubljana.
13. **Petovar Lovro**, posestnik, Ivanjkovci.
14. **Remškar Ivan**, posestnik, Brezovica.
15. **Skalicky Bohuslav**, ravn. kmet. šole, Novo mesto.
16. **Steblovnik Martin**, posestnik, Sv. Martin ob Paki.
17. **Supanič Alojzij**, posestnik, Jarenina.
18. **Urek Ivan**, posestnik, Globoko pri Brežicah.

Računska preglednika:

Piber Ivan, župnik, Šenčur.

Roškar Andrej, posestnik, Cven.